

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

Muutettu viimeksi 25.04.2016
Edellisen version päiväys 24.06.2014

Versio 3.0
FI

KOHTA 1: AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

1.1 Tuotetunniste

Tuotteen nimi	CAN 27
Kauppanimi	Nutramon
Kemiallinen nimi	Kalsiumammoniumnitraatti (27%N)
Product type	kiinteä (Rakeita)

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Käyttötarkoitus	Lannoitteet
Käytöt, joita ei suositella	Kaikki muut käyttötarkoitukset

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

OCI Nitrogen BV
Mijnweg 1
P.O. Box 601
6160 AP Geleen, The Netherlands
Tel: +31 (0) 46 7020111
www.ocinitrogen.com

info.agro@ocinitrogen.com

1.4 Häät puhelinnumero

Finnish Poison Information Centre (Helsinki)
+358 9 471 977

Valmistajalla: Alert & Care Centre Chemelot (Geleen, Alankomaat)
+31 46 4765555 (24/7)

KOHTA 2: VAARAN YKSILÖINTI

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

Luokitus (Asetus 1272/2008)
Ei luokiteltu.

2.2 Merkinnät

Ei mitään.

2.3 Muut vaarat

Ei tunnetta.

KOHTA 3: KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

3.2 Seokset

Kemiallinen laatu Seoksen: Dolomiitti ja Ammoniumnitraatti.

Kemiallinen nimi	EY-Nro	CAS-Nro	Painoprosentti	Luokitus (Asetus 1272/2008)	REACH-rekisteröinti numero
Ammoniumnitraattia	229-347-8	6484-52-2	~78	Oxid. Solid 3 H272 Eye Irrit. 2 H319	01-2119490981-27
Kalsiummagnesium-karbonaattia (Dolomiitti)	240-440-2	16389-88-1	~21	-	Ei sovellu

Tässä kohdassa mainittujen H-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

KOHTA 4: ENSIAPUTOIMENPITEET

4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Yleisiä ohjeita	Mikäli ilmenee oireita tai kaikissa epäilyttävissä tapauksissa otettava yhteys lääkäriin.
Roiskeet silmiin	Huuhdettava heti runsaalla vedellä. Alkuhuuhtelun jälkeen on poistettava mahdolliset piilolasit ja jatkettava huuhtelua vähintään 15 minuutin ajan. Otettava yhteyttä lääkäriin välittömästi, mikäli esiintyy oireita.
Ihokosketus	Roiskeet huuhdeltava välittömästi saippualla ja runsaalla vedellä sekä riisuttava tahriintuneet vaatteet ja kengät. Otettava yhteyttä lääkäriin välittömästi, mikäli esiintyy oireita.
Nieleminen	Huuhto suu. Juotava 1 tai 2 lasillista vettä. Ei saa oksennuttaa ilman lääkärin suostumusta. Otettava yhteyttä lääkäriin välittömästi, mikäli esiintyy oireita.
Hengitys	Siirrettävä raittiiseen ilmaan. Otettava yhteyttä lääkäriin välittömästi, mikäli esiintyy oireita. Tulipalossa: Oireet voivat ilmetä viivästyneenä (48 tuntia). Tarvitaan välitöntä hoitoa.
Ensiapua antavien henkilöiden suojaaminen	Käytettävä henkilökohtaista suojavarustusta. Varottava aineen joutumista iholle, silmiin ja vaatteisiin.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Pääasialliset oireet	Akutteja tai myöhemmin ilmeneviä oireita ja vaikutuksia ei ole havaittu. Pölyn hengittäminen voi ärsyttää hengityselimiä. Tulipalossa: Kosketuksen tai hengityksen vaikutukset voivat olla viivästyneitä. (Hengitysvaikeudet).
-----------------------------	---

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Tietoja lääkärille	Hoito oireiden mukaan. Suuret määrät Ota yhteyttä asiantuntijaan. Tulipalossa: Oireet voivat ilmetä viivästyneenä (48 tuntia).
---------------------------	--

KOHTA 5: PALONTORJUNTATOIMENPITEET

5.1 Sammutusaineet

Sopivat sammutusaineet	Vesi.
Sopimattomat sammutusaineet	Älä käytä: Kaikki muut sammutusvälineet (Esimerkiksi: Jauhe, Vaahto, Hiekka). Älä yritä tukahduttaa tulta.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Erityisvaara	Tuote itsessään ei pala. Palossa muodostuneet vaaralliset hajoamistuotteet: NH_4NO_3 (Voi edistää tulipaloa; hapettava), typpioksidit (NO_x), Ammoniakki. Yhteensopimattomat materiaalit: Maaöljy, Syttyvistä materiaaleista. Sammutusvesien ei saa antaa päästä viemäreihin tai vesistöihin.
---------------------	--

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Erityiset palomiesten suojarusteet	Käytettävä paineilmalaitetta ja suoja-pukua. Tuuleta alue. Vältettävä höyryjen/huurun/kaasun hengittämistä.
---	---

KOHTA 6: TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Ohjaa tarpeettomat henkilöt ulos. Vältettävä pölyn hengittämistä. Varottava aineen joutumista iholle, silmiin ja vaatteisiin. Käytettävä henkilökohtaista suojaruustusta.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Ei saa päästää valvomatta ympäristöön.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Lakaistava talteen ja lapioitava sopiviin säiliöihin hävittämistä varten. Vältettävä pölynmuodostusta. Älä sekoita sahajauhon tai muiden syttyvien tai orgaanisten aineiden kanssa. Laimenna epäpuhtauksia sisältävä tai hienorakeinen lannoite inerttien materiaalien, kuten kalkkikiven/dolomiitin, kipsin tai hiekan kanssa tai liuota se veteen.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Katso kohtiin 8 ja 13.

KOHTA 7: KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Vältettävä pölynmuodostusta. Tarpeeton altistuminen ilmalle (kosteuttava tuote). Vältettävä pölyn hengittämistä. Vältä kosketusta: Syttyvistä materiaaleista (Maaöljy, Rasva, Polttoaine), Yhteensopimattomat materiaalit (Ks. kohta 10.5). Käytettävä henkilökohtaista suojausvarustusta. Käsiteltävä hyvän työhygienian ja turvallisuuskäytännön mukaisesti.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Säilytettävä paikallisten säädösten mukaisesti. Säiliöt pidettävä tiiviisti suljettuina kuivassa, viileässä ja hyvin ilmastoidussa paikassa. Säilytetään asianmukaisesti etiketöidyissä astioissa. Pidä poissa suorasta auringonpaisteesta. Säilytettävä suojassa lämmöltä ja sytytyslähteistä, Palavat aineet, Orgaaniset materiaalit, Yhteensopimattomat materiaalit (Ks. kohta 10.5). Pakkaus: PVC, Polyeteeni, Teräs (Ei mitään: Alumiini, Sinkki, Kupari).

7.3 Erityinen loppukäyttö

Altistumisskenaario	Ei saatavissa.
Muut tiedot	Ei saatavissa.

KOHTA 8: ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

Altistumisen raja-arvot Ei sisällä aineita, joille on annettu enimmäispitoisuusrajoja.

Suosittelut seurantamenetelmät Tietoja ei saatavissa.

Johdettu vaikutukseton taso (DNEL)

Varten: Työntekijät.

Kemiallinen nimi	Pitkäaikainen altistuminen - Paikalliset vaikutukset - Hengitys	Pitkäaikainen altistuminen - Paikalliset vaikutukset - Ihon kautta	Akuutti / lyhytaikainen altistus - Paikalliset vaikutukset - Hengitys	Akuutti / lyhytaikainen altistus - Paikalliset vaikutukset - Ihon kautta
Ammoniumnitraattia	37.6 mg/m ³	21.3 mg/m ³		

Todennäköinen vaikutukseton pitoisuus (PNEC)

Kemiallinen nimi	Makea vesi	Merivesi	Ajoittainen päästö	Jätevedenkäsittelylaitos	Makean veden sedimentti	Meriveden sedimentti	Maaperä	Suun kautta
Ammoniumnitraattia	0.45 mg/L	0.045 mg/L	4.5 mg/L	18 mg/L				

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

Asianmukaiset tekniset torjuntatoimenpiteet Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta, erityisesti suljetuissa tiloissa.

Henkilökohtaiset suojaustoimenpiteet, kuten henkilönsuojaimet

Silmiensuojaus
Käsien suojaus

Sivusuojilla varustetut suojalasit.
Suojakäsineet. Butyylikumi, Neopreeni, Nahkakäsineet. Käsineen paksuus: 5 mil.
Läpäisy aika: 4 - 8 tuntia.

Ihonsuojaus ja Kehon suojaus
Hengityselinten suojaus
Suosittelut suodatintyyppi

Pitkähihaiset vaatteet.
Käytettävä sopivaa hengityslaitetta, mikäli ilmasto on riittämätön (EN 143, EN 149).
P2

Hygieniatoimenpiteet

Käsiteltävä hyvän työhygienian ja turvallisuuskäytännön mukaisesti. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty kemikaalia käytettäessä. Pese kädet ennen taukoja ja välittömästi tuotteen käsittelyn jälkeen. Riisuttava tahriintunut vaatetus ja pestävä ne ennen seuraavaa käyttöä.

Ympäristöaltistumisen ehkäiseminen

Ei saa päästää valvomatta ympäristöön.

KOHTA 9: FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Olomuoto @20°C	Kiinteä
Olomuoto	Rakeita
Väri	Ruskea kanssa punakeltainen
Haju	Hajuton
pH	> 4.5 (10% w/w)
Sulamis- tai jäätymispiste	+/- 170 °C
Kiehumispiste/kiehumisalue	Hajoaa
Leimahduspiste	Ei sovellu (Ei palavaa)
Haihtumisnopeus	Ei sovellu
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	Ei palavaa
Syttymisrajat ilmassa	Ei sovellu
Höyrynpaine	Vähäinen
Höyryntiheys	Ei sovellu
Suhteellinen tiheys	Ei sovellu
Liukoisuus	
Vesiliukoisuus	>100 g/l (@ 20°C)
Jakautumiskerroin (n-oktanoliv/vesi)	Ei sovellu
Itsesyttymislämpötila	Ei palavaa
Hajoamislämpötila	>200 °C
Viskositeetti, dynaaminen	Ei sovellu
Räjähettävyyttä	Lannoite ei räjähdä helposti. Räjähdyksenkestävyys vähenee, jos tuotteessa on epäpuhtauksia ja/tai suurissa lämpötiloissa. Kuumennus rajoitetuissa tiloissa (esim. kanavissa) voi aiheuttaa rajun reaktion tai räjähdysten, etenkin jos joissakin kohdassa 10 mainituissa aineissa on epäpuhtauksia.
Hapettavuus	Ei hapettavaa

9.2 Muut tiedot

Tiheys	Tietoja ei saatavissa
Irtotiheys	+/- 1040 kg/m ³

KOHTA 10: STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1 Reaktiivisuus

Stabiili suositeltavissa varasto-olosuhteissa.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiili suositeltavissa varasto-olosuhteissa.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Palossa muodostuneet vaaralliset hajoamistuotteet.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Ei saa ylikuumentaa termisen hajoamisen välttämiseksi. Yli 170 °C lämpötilat. Pidä poissa suorasta auringonpaisteesta, Kuumuus, liekit ja kipinät. Tarpeeton altistuminen ilmalle (kosteuttava tuote).

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Syttyvistä materiaaleista, Pelkistävät aineet, Hapot, Emäksiä, Rikki, klooraattit, Kloori, Kromaattit, Nitriitit, permanganaattit, Metallijauhe, Sinkki, Kupari, Nikkeli, Kobolttiyhdisteet, Alumiini.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Palossa muodostuneet vaaralliset hajoamistuotteet: NH₄NO₃ (Voi edistää tulipaloa; hapettava), typpioksidit (NO_x), Ammoniikki.

KOHTA 11: MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Välitön myrkyllisyys

Nieleminen	Ei tunnettuja vaikutuksia.
Ihokosketus	Ei tunnettuja vaikutuksia.
Hengitys	Ei tunnettuja vaikutuksia.

Kemiallinen nimi	LC50, suun kautta	LD50, ihon kautta	LC50 Hengitys
Ammoniumnitraattia	2950 mg/kg (Rat, OECD 401)	> 5000 mg/kg (Rat, OECD 402)	88.8 mg/L (Rat, 4h)

Ihosyövyttävyyksi/ihoärsytys Ei tunnettuja vaikutuksia.

Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys Ei ärsytä. Tuotteen luokittelu perustuu raportti "Assessment of ammonium nitrate as eye irritant for classification purposes" (Fertilizers Europe, 14 juli 2011). OECD 405 In vivo (2004), In vivo (2010-2011), OECD 437 in vitro (2011).

Hengitysteiden tai ihon herkistyminen Ei tunnettuja vaikutuksia (OECD 429, kanssa $Mg(NO_3)_2$, $Ca.xH_3N.xHNO_3$, $NaNO_3$).

Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset Ei tiedetään aiheuttavan periytyviä geneettisiä vaurioita. OECD 471 / OECD 473, kanssa $Ca.xH_3N.xHNO_3$: Negatiivinen. OECD 476, kanssa $NaNO_3$: Negatiivinen.

Syöpää aiheuttavat vaikutukset Ei sisällä ainesosaa, joka olisi lueteltu syöpää aiheuttavana aineena. kanssa $(NH_4)_2SO_4$: NOAEL-arvo =256 mg/kg bw/d, (OECD 453 52w).

Lisääntymiselle vaarallinen NOEL Suun kautta (kanssa KNO_3): = >1500 mg/kg bw/d (OECD 422, 28d).

Elinkohtainen myrkyllisyys – kerta-altistuminen Ei tunnettuja vaikutuksia.

Elinkohtainen myrkyllisyys – toistuva altistuminen NOAEL hengitys: ≥ 185 mg/m³ (OECD 412, 2w).

Aspiraatiovaara Ei tunnettuja vaikutuksia.

KOHTA 12: TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

12.1 Myrkyllisyys

Ei sisällä aineita, joiden tiedetään olevan ympäristölle haitallisia.

Kemiallinen nimi	Myrkyllistä leville	Myrkyllistä kaloille	Myrkyllisyys mikro-organismeille	Myrkyllisyys Daphnialle ja muille selkärangattomille vesieläimille
Ammoniumnitraattia	EC50: >1700 mg/L 10d (seawater, KNO ₃)	LC50: 95-102 mg/L 48h Cyprinus carpio static LC50: 447 mg/L 48h	EC50: >1000 mg/L 3h NOEC: 180 mg/L (OECD 209, NaNO ₃)	EC50: 490 mg/L 48h (KNO ₃)

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Helposti biohajoava.

12.3 Biokertyvyys

Biokertyminen on epätodennäköistä.

Kemiallinen nimi	Log P _{ow}	Biokertyvystekijä (BCF)
Ammoniumnitraattia	-3.1	

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Ei oleteta imeytyvän maa-ainekseen.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Tämän aineen ei katsota olevan pysyvä, kertyvä ja myrkyllinen (PBT) tai erittäin pysyvä ja erittäin kertyvä (vPvB).

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Tietoja ei saatavissa.

KOHTA 13: JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Jätteet jäännöksistä / käyttämättömistä tuotteista

Kierrätä tuote mahdollisuuksien mukaan. Mikäli kierrätys ei ole mahdollista, on jäte hävitettävä paikallisten säädösten mukaisesti. Ei saa päästää valvomatta ympäristöön.

Likaantunut pakkaus

Kierrätä tuote mahdollisuuksien mukaan (Vain jos pakkausmateriaali on tarkoitettu uusiokäyttöön). Puhdista pakkaus ennen uusiokäyttöä. Mikäli kierrätys ei ole mahdollista, on jäte hävitettävä paikallisten säädösten mukaisesti. Vältettävä päästämistä ympäristöön.

KOHTA 14: KULJETUSTIEDOT

Mukaan: ADR, RID, ADN, IMDG, IATA/ICAO.

14.1 YK-numero

Ei säädelty.

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

Ei säädelty.

14.3 Kuljetuksen vaaraluokka

Ei säädelty.

14.4 Pakkausryhmä

Ei sovellu.

14.5 Ympäristövaarat

Ei sovellu.

14.6 Erityiset varoimet käyttäjälle

Ei sovellu.

14.7 Kuljetus irtolastina Marpol-sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

Ei sovellu.

KOHTA 15: LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT**15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö****Käyttöä koskevat rajoitukset**

Epäilyttävistä siirroista, myynnistä kolmansille osapuolille, joilla ei ole lisenssiä ja varkaudesta on ilmoitettava heti poliisille.

REACH (1907/2006), Liite XVII - Tiettyjen vaarallisten aineiden, seokset ja tuotteiden valmistuksen, markkinoille saattamisen ja käytön rajoitukset: Sovelletaan, Taulukko 58.
REACH (1907/2006), Liite XIV - Luvanvaraisten aineiden luettelo: Ei sovellu.

Muut säädökset

Ei ole.

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi

Ei saatavissa.

KOHTA 16: MUUT TIEDOT**Kohdissa 2 ja 3 mainittujen H-lausekkeiden täydelliset tekstit**

H272 - Voi edistää tulipaloa; hapettava

H319 - Ärsyttää voimakkaasti silmiä

Lyhenteet ja akronyymit

EK: Euroopan Komissio

REACH: Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemical substances (Kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista)

STOT: Specific Target Organ Toxicity (elinkohtainen myrkyllisyys)

PBT: Persistent, Bioaccumulating, Toxic (pysyvää, biokertyvä, myrkyllinen)

vPvB: very Persistent and very Bioaccumulating (erittäin Hitaasti hajoavat ja erittäin Kertyviä)

ADR: Accord européen relatif au transport international des marchandises Dangereuses par Route (Eurooppalainen sopimus vaarallisten tavaroiden kansainvälisistä tiekuljetuksista)

RID: Règlement concernant le transport international ferroviaire des marchandises dangereuses (Vaarallisten tavaroiden kansainvälisiä rautatiekuljetusmääräyksiä)

ADN: Accord européen relatif au transport international des marchandises Dangereuses par voies de Navigation intérieures (Eurooppalainen sopimus vaarallisten tavaroiden kansainvälisistä sisävesikuljetuksista)

IMDG: International Maritime Dangerous Goods Code (Vaarallisten aineiden kansainvälinen merikuljetussäännöstö)

ICAO: International Civil Aviation Organization (Kansainvälinen siviili-ilmailujärjestö)

Muutoshuomautus

Käyttöä koskevat rajoitukset. Olomuoto päivitetty Euroopan kemikaaliviraston ja CLP-määräysten mukaisesti.

Koulutukseen liittyviä ohjeita

Työntekijöille on annettava voimassa olevan lainsäädännön mukainen koulutus tämän tuotteen käytössä ja käsittelyssä.

Vastuuvapauslauseke

Tämän käyttöturvallisuustiedotteen tiedot ovat parhaan tietämyksemme mukaan oikeita laatimispäivänä. Annetut tiedot ovat ainoastaan ohjeellisia turvallista käsittelyä, käyttöä, työstöä, varastointia, kuljetusta, jätteidenkäsittelyä ja päästöjä varten, eikä niitä saa käsittää takuiksi tai laatuspesifikaatioksi. Tiedot koskevat vain mainittua tuotetta, eivätkä välttämättä pidä paikkaansa, jos tuotetta käytetään yhdessä toisen tuotteen kanssa tai prosessissa, ellei erikseen mainittu tekstissä